

**LETNO POROČILO O IZVAJANJU GJS
ODVAJANJA IN ČIŠČENJA ODPADNIH
IN PADAVINSKIH VODA
V OBČINAH ORMOŽ, SREDIŠČE OB
DRAVI IN SVETI TOMAŽ
V LETU 2009**

Ormož, 26.2.2010

261

KAZALO VSEBINE

1. POSLOVNO POROČILO	3
1.1. ODVAJANJE ODPADNIH VODA	3
1.2. ČIŠČENJE ODPADNIH VODA	4
1.2.1. Biološka čistilna naprava	4
1.2.2. Rastlinske čistilne naprave	5
1.3. OBVEZNOSTI, KI IZHAJAJO IZ ZAKONODAJE NA PODROČJU ODVAJANJA IN ČIŠČENJA ODPADNIH VODA	6
2. POROČILO O NAMENSKIH PRIHODKIH IN STROŠKIH	10
2.1. ODVAJANJE ODPADNIH IN PADAVINSKIH VODA	10
2.1.1. PRIHODKI	12
2.1.2. STROŠKI	13
2.1.3. PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI	15
2.2. ČIŠČENJE ODPADNIH VODA	17
2.2.1. PRIHODKI	19
2.2.2. STROŠKI	20
2.2.3. PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI	22

262

1. POSLOVNO POROČILO

Komunalno podjetje Ormož d.o.o. je v skladu s koncesijsko pogodbo za dejavnost odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi v letu 2009 izvajalo naslednje ključne aktivnosti:

- nadzor nad kanalizacijskim sistemom;
- vzdrževanje kanalizacijskega sistema;
- vzdrževanje revizijskih jaškov, razbremenilnikov, zasunov, črpalk;
- nadzor nad izvajanjem novih priključkov na kanalizacijsko omrežje;
- nadzor nad biološko čistilno napravo Ormož, rastlinsko čistilno napravo Velika Nedelja in rastlinsko čistilno napravo Sveti Tomaž;
- monitoring odpadnih voda.

Vsako leto prinese spremembe in novosti na področju zakonodaje in predpisov, tako je bilo tudi v letu 2009. V letu 2009 je bilo spremenjenih več predpisov, potrebno je omeniti novo Uredbo o okoljskih dajatvah za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Ur. list RS št. 104 z dne 18.12.2009, potrebno je omeniti Uredbo o spremembah Uredbe o emisiji snovi in toplote pri odvajanju odpadnih vod v vode in v javno kanalizacijo (Ur. list RS št. 79 z dne 09.10.2009) in Uredba o spremembah in dopolnitvah Uredbe o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz komunalnih čistilnih naprav (Ur. list RS št. 63 z dne 07.08.2009). Izvajanje javne službe zahteva spremljanje sprememb in novosti na področju zakonodaje in predpisov. Usmerjeni smo v napredek in v implementacijo sodobnih oblik izvajanja komunalnih dejavnosti.

V nadaljevanju so predstavljeni pomembnejši dogodki pri izvajanju GJS odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih voda.

1.1. Odvajanje odpadnih voda

V vseh treh občinah je izgrajen mešani kanalizacijski sistem, kar pomeni da se vanj stekajo odpadne in padavinske vode. Za nove kanalizacijske sisteme to več ni dovoljeno. V letu 2009 je bilo manj intenzivnih padavin, kot v predhodnem letu, zato tudi manj zalitja kletnih in drugih prostorov, povezanih z mešanim kanalizacijskim sistemom. Med rednimi aktivnostmi na področju odvajanja odpadnih voda je treba omeniti vzdrževanje in čiščenje objektov javne kanalizacije, čiščenje zadrževalnih bazenov odpadne vode in zagotavljanje kontinuiranega odvajanja, vzdrževanja in ureditve prečrpališč in ostalih objektov.

Izvajali smo tudi naslednje aktivnosti:

- Izobraževanje mladih, vsako leto pokažemo zainteresiranim osnovnim šolam način odvajanja in čiščenja odpadne vode.
- Sodelovali smo pri projektnih dnevih šol, sodelujemo v projektnem svetu ekovrtca.
- Obveščanje lastnikov in uporabnikov stavb, kar smo storili na krajevno običajen način in na spletnih straneh Komunale Ormož.
- V skladu s 13. členom Pravilnika o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode (Uradni list RS, št. 105/2002 in 50/2004) smo po predhodnem naročilu zagotovili redno praznjenje nepretočnih greznic in odvoz blata iz pretočnih greznic, ter malih čistilnih naprav. Čeprav se praznjenje greznic sme

263

- izvajati samo v okviru javne službe še nekateri imetniki greznic vedno vozijo vsebino greznic na kmetijske površine, kar je prepovedano.
- Vodenje evidenc in sodelovanje pri načrtovanju in razvoju kanalizacijskih sistemov.
 - Aktivno sodelovanje pri sanaciji škode po neurjih.
 - Težave na odvajanju iz posameznih objektov smo reševali sproti. Za mesto Ormož velja, da je veliko objektov, ki še niso direktno priključeni na javni kanalizacijski sistem. Greznice v mestu Ormož in delu naselja Hardek zato niso več potrebne, če bi jih priklopili na kanalizacijski sistem.
 - Za občino Središče ob Dravi rekonstruirali del kanalizacijskih jaškov iz smeri Šolske ulice, popisali del občine, kjer smo evidentirali stanje kanalizacijskega sistema in sistema greznic
 - Direktno priključke na javno kanalizacijsko omrežje smo v času gradnje kontrolirali in jih ustrezno evidentirali.
 - Potrebni je bilo veliko posegov zaradi zamašitve kanalizacijskega sistema, ki so posledica napak uporabnikov, saj ostanki perila, kokoši in deli drugih živali ne spadajo v javno kanalizacijsko omrežje, kar povzroča številne težave pri pogostih posegih na prečrpališčih odpadne vode.
 - Na odvajanje in čiščenje odpadnih vod so vezane okoljske dajatve, za katere je potrebno voditi evidenco o porabi, prenosih, izračunih, voditi razlike med akontacijami, zbranimi sredstvi in odmero. Pri tem je za občine pomembno, da okoljsko dajatev za investicije porabijo v roku treh let po pravnomočnosti odmerne odločbe ARSO.

1.2. Čiščenje odpadnih voda

Čiščenje odpadnih voda se izvaja na treh čistilnih napravah. V upravljanju imamo Biološko čistilno napravo Ormož, rastlinsko čistilno napravo Sveti Tomaž in RCN Velika Nedelja.

1.2.1. Biološka čistilna naprava

Za čiščenje odpadne vode v mestu Ormož in na Hardeku je zgrajena čistilna naprava, ki obratuje od leta 1994. Naprava je mehansko - biološka. Kapaciteta KČN je 4000 PE.

Občasno je čistilna naprava Ormož preobremenjena saj nima denitrifikacijske stopnje. Investicija gradnje zadrževalnega bazena se je končala. V letu 2009 je bilo na koncu kanalizacijskega sistema potrebno urediti sistem vstopa in odvajanja na BČN saj nam je ob večjih padavinah zelo poškodovali okolico kanalizacije in jaškov. V prihodnjih letih bo potrebno čistilno napravo rekonstruirati ali zgraditi novo, saj je treba zagotoviti denitrifikacijsko stopnjo. Zbirno področje KČN je mesto Ormož, naselje Hardek in naselje Lenta. Odpadne vode se črpajo iz glavnega kanalizacijskega kolektorja, del odpadnih vod gravitacijsko doteka po kanalu v objekt predčiščenja z avtomatsko rešetko. Na rešetki se zadržijo in po kompaktiranju v kontejner izločijo odpadki večji od premera 5 mm. Iz objekta strojnega predčiščenja se nato odpadna voda razdeli v razvodni kineti na dve stezi in preliva v emšer (mehansko stopnjo), na začetek primarnega usedalnika. V primarnem usedalniku, ki je dvostezni se opravi proces sedimentacije tako, da primarno blato skozi režo med poševnima stenama zdrsi v gnilišče pod usedalnikom.

Mehansko očiščena voda se na koncu vsake steze nato preliva v skupno korito in po koritu odteka na biološko čiščenje (biološka stopnja) v aeracijski bazen. Biološko čiščenje poteka z lebdečim aktivnim blatom. Za vnos zraka sta v aeracijskem bazenu vgrajena dva podvodna aeratorja, ki sta vključena v regulacijsko zanko s kisikovo sondo. V letu 2009 je večkrat prišlo do izpada kisikove sonde, zato bo v letu 2010 potrebno obvezno zamenjati kompletni regulacijski sistem. Iz aeracijskega bazena se očiščena voda

skupaj z aktivnim blatom preliva v dva paralelna - naknadna (sekundarna) usedalnika, v katerih aktivno blato potone v konus dno, očiščena voda pa s površine odteka preko nazobčanega preliva v korito in naprej v odvodni kanal. Med obema sekundarnima usedalnikoma je črpališče s potopno črpalko za recirkulacijo aktivnega blata, ki je s sesalnimi cevmi povezano s konusi. Sedimentirano aktivno blato po teh ceveh doteka v črpališče, od koder se ga večji del s črpalko vrača (recirkulira) nazaj v aeracijski bazen, en del pa se občasno, kot višek odvaža po posebnem cevovodu na začetek primarnega usedalnika, kjer enako kot primarno blato potone v gnilišče mehanske stopnje (emšerja).

V letu 2009 je BČN obratovala na zadovoljivi ravni, razen v mesecu oktobru (v času večjih obremenitev zaradi predelave grozdja), ko se je učinek čiščenja glede na KPK zmanjšal. V tem času ni prišlo do pogina rib v Pušenskem potoku, v katerega je speljan tudi iztok iz čistilne naprave, kot se je to dogajalo v preteklih letih. Podjetje Jeruzalem VVS smo tudi pisno obvestili o potrebnih povečanih kontrolah nad iztokom njihovih odpadnih tehnoloških odpadnih voda. Za zagotovitev ustreznega varovanja okolja je potrebno v letu 2010 pristopiti k izvedbi investicije dehidracije blata in rekonstrukcije čistilne naprave.

1.2.2. Rastlinske čistilne naprave

V letu 2009 sta rastlinski čistilni napravi (odslej RČN), RČN Sveti Tomaž in RČN Velika Nedelja, obratovali v mejah možnosti. Na RČN Velika Nedelja so se priključevala dodatna gospodinjstva, ker že sedaj gre za preobremenjeno čistilno napravo jo bo potrebno rekonstruirati. Rastlinska čistilna naprava v Svetem Tomažu je v letu 2009 obratovala konstantno. Blato se je iz obeh rastlinskih čistilnih naprav in blato iz zadrževalne greznice v Grabah v občini Središče ob Dravi odvažalo na biološko čistilno napravo v Ormož.

Obe čistilni napravi, RČN Velika Nedelja in RČN Sveti Tomaž delujeta po principu fizikalno - kemičnih in bioloških procesov. Odpadna voda najprej priteka v greznico, kjer se zadrži večji del mehanskih delcev. Mulj, ki pri tem nastaja, se nabira na dnu ter se prečrpa na kompostno gredo. Voda iz greznice odteka na filtrirno gredo, kjer se odstranijo oziroma zaustavijo še vsi ostali mehanski in suspendirani delci. Poleg filtriranja v filtrirni gredi poteka tudi aerobno in anaerobno čiščenje. Glavno nalogo čiščenja opravijo bakterije, ki živijo na koreninah rastlin in med njimi. Rastline uvajajo v substrat kisik ter tako ustvarijo aerobne cone. Med aerobnimi conami so anaerobne cone. V mozaično razporejenih področjih pride do razgradnje snovi v odpadni vodi in vgrajevanja v mikrobno biomaso. Rastline s svojimi koreninami nudijo bakterijam podlogo za pritrjevanje, hkrati pa vgrajujejo mineralizirane snovi v rastlinsko tkivo. Iz filtrirne grede odteka voda v dve čistilni gredi, kjer se postopek čiščenja nadaljuje. V čistilnih gredah poteka največji del čiščenja. Voda nato odteka v polirno gredo, kjer se dokončno očisti. Voda iz polirne grede odteče v aeracijsko laguno in nato po odvodnem jarku v potok Sejanco iz RČN Velika Nedelja. Zaradi velike količine sedimentov v frakcijah gramoza, bi bilo nujno potrebno na čistilni napravi v Veliki Nedelji zamenjati frakcije in na novo zasaditi rastline. Slaba propustnost substrata ima za posledico tudi prelivanje in zamakanje površin ob čistilni napravi ob kateri se prideluje vrtnine.

Odpadno blato zbiramo v kompostni gredi. Letno nastane 2 - 3 m³ suhe snovi, ki smo jo iz kompostne grede odpeljali na Odlagališče nenevarnih odpadkov. Blato iz usedalnikov obeh čistilnih naprav se odvažajo na BČN Ormož, kjer se dokončno obdelajo. Viskoznost blata je takšna, da ga je možno črpati in odpeljati s posebnim vozilom kanaljet. Na napravo se ne sprejemajo odpadne snovi iz greznice. Te odvažamo na BČN Ormož.

1.3. Obveznosti, ki izhajajo iz zakonodaje na področju odvajanja in čiščenja odpadnih voda

Na področju odvajanja in čiščenja odpadnih in padavinskih vod nam zakonodaja nalaga vse ostrejšše zahteve glede varovanja okolja. Ključni je Pravilnik o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne in padavinske vode (Ur.list RS št.105/02) in Operativni program, ki ga je sprejelo Ministrstvo za okolje in prostor in se imenuje državni Operativni program odvajanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda za obdobje od 2005 do 2017 (v nadaljevanju državna izhodišča) izhaja iz Nacionalnega programa varstva okolja na področju politike varstva voda (UL RS št. 83/99) ter zahteve po izdelavi implementacijskega programa iz 6. člena direktive Sveta ES 91/271/EEC o čiščenju komunalne odpadne vode, ki je usklajen s skupnimi stališči EU do pogajalskih izhodišč na področju okolja (CONF- SU 1/01).

Ne glede na določbe direktive Sveta ES 91/271/EGS in roke za prilagajanje k tej direktivi, ki veljajo za Republiko Slovenijo, pa je treba tako na državni kot tudi na lokalni ravni, z ukrepi odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode zagotoviti tudi naslednje obveznosti, ki izhajajo neposredno iz krovne vodne direktive Parlamenta in Sveta ES 2000/60/ES in iz direktiv, ki so združene v njen okvir:

- izpolnjevanje zahtev v zvezi z doseganjem dobrega kemijskega stanja površinskih in podzemnih voda do leta 2013,
- izpolnjevanje zahtev glede predpisanih standardov kakovosti površinskih in podzemnih voda, če so namenjene oskrbi prebivalstva s pitno vodo,
- preprečevanje pojava eutrofikacije površinskih voda na občutljivih območjih in
- izpolnjevanje zahtev glede okoljskih standardov kakovosti za površinske vode, ki veljajo za kopalne vode.

Državni operativni program se bo sicer v prihodnosti ciklično ažuriral, in je skladno z državnimi izhodišči osredotočen na obdobje od 2005 do 2017. Prav v letu 2009 je bila izvedena sprememba, za občino Sveti Tomaž je uspelo vključiti eno območje v aglomeracijo, kar pomeni možnost uporabe okoljskih dajatev na območju občine na kateri se zberejo te okoljske dajatve. Za opremljanje posameznega, s tem programom določenega območja naselja ali dela naselja, je treba zagotoviti tudi vire financiranja v okviru enotnega in s finančnimi viri zaključenega razvojnega programa v skladu s predpisi, ki urejajo javne finance.

V letu 2009 je bilo potrebno na Ministrstvo za okolje in prostor poslati Program odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode v letu 2010 v občinah Ormož, Sveti Tomaž in Središče ob Dravi, ki smo ga pripravili na podlagi zahtev Pravilnika o nalogah, ki se izvajajo v okviru obvezne občinske gospodarske službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 109/2007, 33/2008), ki so bili predhodno potrjeni na občinah.

Na lokalni ravni je potrebno v letu 2010 zagotoviti naslednje:

- nadaljevati z izvedbo katastra kanalizacijskega sistema za vse tri občine;
- naročiti izvedbo projektov izvedbe kanalizacijskega omrežja in čistilnih naprav za program oskrbe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske vode, za občine Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž, da se porabi okoljsko dajatev v treh letih od zbiranja (2007, 2008, 2009, 2010) - konec letošnjega leta je potrebno, da se prične s projektom izgradnje kanalizacije Središče ob Dravi.

266

- v okviru državnega Operativnega programa, ki se nanašajo na komunalno odpadno vodo, ki nastaja v stavbah zaradi bivanja in opravljanja dejavnosti, in padavinsko vodo razen padavinske vode, ki odteka v javno kanalizacijo iz površin, ki niso javne površine ali strehe. Za izvajanje javne službe odvajanja in čiščenja odpadne vode je podpisana koncesijska pogodba s Komunalnim podjetjem Ormož d.o.o.
- odvajanje in čiščenje tehnološke odpadne vode in tiste padavinske vode, ki se odvaja iz površin, ki niso javne površine, se ne šteje za storitev javne službe ne glede na to, če se takšna voda odvaja v javno kanalizacijo in čisti v komunalni ali skupni čistilni napravi.
- storitve javne službe se morajo zagotavljati na območju celotne lokalne skupnosti, razen za posamezne stavbe ali skupino stavb na nadmorski višini nad 1.500 m. Teh območij v omenjenih treh občinah nimamo.

V okviru javne službe mora izvajalec javne službe Komunalno podjetje Ormož d.o.o. v naselju ali delu naselja, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, zagotoviti:

- vzdrževanje in čiščenje objektov javne kanalizacije,
- čiščenje komunalne odpadne vode ter tehnološke odpadne in padavinske vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo, skladno s predpisi o komunalnih čistilnih napravah,
- čiščenje peskolovov, lovilcev olj in maščob na javnih površinah,
- prevzem blata komunalnih čistilnih naprav ter obdelavo blata,
- prevzem in obdelavo gošč iz premičnih suhih stranišč in
- obratovalni monitoring za male komunalne čistilne naprave.

V okviru javne službe mora izvajalec javne službe za stavbe v naselju ali njegovem delu, ki ni opremljeno z javno kanalizacijo, in za stavbo ali za funkcionalno zaokroženo skupino stavb zunaj naselja zagotoviti:

- redno praznjenje nepretočnih greznic,
- prevzem blata iz pretočnih greznic najmanj enkrat na štiri leta,
- prevzem blata iz malih komunalnih čistilnih naprav najmanj enkrat na štiri leta in
- obratovalni monitoring za male komunalne čistilne naprave iz prejšnje alineje.

Prevzeto odpadno komunalno odpadno vodo in blato mora izvajalec javne službe obdelati na komunalni čistilni napravi, ki je opremljena za obdelavo blata. V letu 2010 ali v prihodnjih letih je potrebno na BČN Ormož še prevzem blata urediti tako, da bo v skladu z veljavno zakonodajo.

V občini Središče ob Dravi ni čistilne naprave, ki bi bila opremljena za obdelavo blata; treba je zagotoviti obdelavo blata pri upravljavcu komunalne čistilne naprave, ki ima za obdelavo blata proste zmogljivosti ali ga obdelati v premični napravi za obdelavo blata. Za obdelano blato komunalnih čistilnih naprav mora izvajalec javne službe zagotoviti predelavo in odstranjevanje po predpisih o ravnanju z odpadki.

Če izvajalec javne službe namerava uporabiti prevzeto blato komunalnih čistilnih naprav kot rastlinsko hranilo, mora ravnati kot povzročitelj obremenitve skladno po predpisih, ki urejajo vnos rastlinskih hranil v tla.

Izvajalec javne službe mora kot povzročitelj odpadkov izdelati načrt ravnanja z blatom, ki nastaja na vsem območju izvajanja javne službe, in ravnati z blatom skladno z načrtom. V enem letu na BČN Ormož nastane ca. 300 - 400 m³ blata. Načrt ravnanja z blatom iz

267

prejšnjega stavka je primeren, če ni v nasprotju z operativnim programom ravnanja z blatom komunalnih čistilnih naprav, izdanim po predpisih na področju varstva okolja. V letu 2010 ni več možno blata iz čistilne naprave odlagati v tekoči obliki, zato bo dehidracija nujna, ali pa bo potrebno blato v tekoči obliki voziti na dehidracijo drugam. To bo imelo tudi povečanje stroškov.

V okviru javne službe mora izvajalec javne službe vzdrževati in čistiti kanalizacijsko omrežje za odvajanje padavinske vode. Za odpadke iz peskolovov in lovilcev olj mora izvajalec javne službe kot povzročitelj odpadkov izdelati načrt ravnanja z odpadki iz peskolovov in lovilcev olj in ravnati s temi odpadki skladno z načrtom.

Izvajalec javne službe mora lastnike greznic in upravljavce malih komunalnih čistilnih naprav z naznanilom v sredstvih javnega obveščanja ali na krajevno običajen način obvestiti o:

- komunalni čistilni napravi, na kateri se obdeluje komunalna odpadna voda in blato,
- rokih in času praznjenja nepretočnih greznic in prevzemanja blata malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznic,
- načinu praznjenja nepretočnih greznic ali oddajanja blata malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznic,
- načinu predvidene predelave ali odstranjevanja prevzetega blata in
- drugih pogojih za praznjenje nepretočnih greznic in prevzem blata malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznic.

V zvezi z opravljanjem javne službe je treba upravljavce površin, iz katerih se odvaja padavinska voda v kanalizacijo, redno obveščati in na druge načine seznanjati, da naj:

- na svojih površinah redno čistijo in vzdržujejo utrjene površine in peskolove ter lovilce olj na njih in
- čistijo in vzdržujejo svoje kanalske vode, namenjene za odvajanje padavinske vode.

Javna služba se mora izvajati v skladu s programom oskrbe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne in padavinske vode. Program mora vsebovati predvsem podatke o:

- naseljih in številu prebivalcev, ki se jim zagotavljajo storitve javne službe,
- dolžini kanalskih vodov sekundarnega, primarnega in magistralnega omrežja, ki ga upravlja,
- komunalnih čistilnih napravah, ki jih upravlja (BČN Ormož, RČN Velika Nedelja, RČN Sveti Tomaž),
- malih komunalnih čistilnih napravah, za katere zagotavlja prevzem blata,
- nepretočnih greznicah, za katere zagotavlja praznjenje,
- pretočnih greznicah, za katere zagotavlja prevzem blata,
- virih onesnaževanja, ki odvajajo tehnološko odpadno vodo v javno kanalizacijo,
- celotni količini komunalne odpadne vode, ki nastajajo na območju izvajanja javne službe,
- celotni količini tehnološke odpadne vode, ki se odvaja v javno kanalizacijo,
- kanalskih vodih za odvajanje padavinske vode,
- utrjenih površinah, na katerih zagotavlja redno čiščenje peskolovov,
- tipu vozil in opreme za čiščenje peskolovov, lovilcev olj, praznjenje greznic in prevzem blata,
- opremljenosti komunalnih čistilnih naprav za obdelavo blata,
- predelavi in odstranjevanju blata,
- odstranjevanju odpadkov iz peskolovov,
- pogostosti praznjenja nepretočnih greznic in prevzemanja blata iz malih komunalnih čistilnih naprav in pretočnih greznicah,
- vzdrževanju in čiščenju kanalskih vodov,
- rednem obveščanju in drugih načinih seznanjanja uporabnikov storitev javne

268

službe o praznjenju in o prevzemanju blata in rednem obveščanju in drugih načinih seznanjanja uporabnikov javnih površin o rednem čiščenju površin in peskolovov ter lovilcev olj na teh površinah.

Izvajalec javne službe mora voditi letno evidenco o:

- naselijh, kjer zagotavlja storitve javne službe,
- stavbah, ki so priključene na javno kanalizacijo,
- stavbah, katerih komunalna odpadna voda se čisti v malih čistilnih napravah, ki niso del javne kanalizacije,
- stavbah, katerih komunalna odpadna voda se odvaja v pretočne greznice,
- stavbah, katerih komunalna odpadna voda se zbira v nepretočnih greznicah,
- objektih in napravah sekundarnega, primarnega in magistralnega omrežja,
- komunalnih čistilnih napravah,
- virih onesnaževanja, ki odvajajo tehnološko odpadno vodo v javno kanalizacijo,
- priključkih stavb na javno kanalizacijo,
- virih onesnaževanja, ki zbirajo tehnološko odpadno vodo v nepretočnih greznicah,
- celotni količini odvedene in prečiščene komunalne odpadne vode,
- celotni količini odvedene in prečiščene tehnološke odpadne vode,
- količinah obdelanega, predelanega in odstranjenega blata,
- količini komunalne odpadne vode, prevzete s praznjenjem nepretočnih greznic,
- količini odpadkov iz peskolovov in lovilcev olj in
- utrjenih površinah, za katere zagotavlja oskrba padavinske vode.

V elektronski obliki smo na Agencijo RS za okolje poročali o ustrezni evidenci.

Zahteve v zvezi z odvajanjem komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo morajo biti izpolnjene najkasneje do:

- 31. decembra 2010 na poselitvenem območju s PE večjim od 15.000,
- 31. decembra 2015 na poselitvenem območju s PE med 2.000 in 15.000,
- 31. decembra 2017 na poselitvenem območju s PE med 50 in 2.000.

Na občutljivih območjih morajo biti zahteve v zvezi z odvajanjem komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo izpolnjene najkasneje do:

- do 31. decembra 2008 na poselitvenem območju s PE večjim od 10.000 in
- do 31. decembra 2015 na poselitvenem območju s PE med 50 in 10.000.

Ne glede na določbe prejšnjih odstavkov morajo biti zahteve glede odvajanja komunalne odpadne vode v javno kanalizacijo na vodovarstvenih območjih s poselitvenem območju s PE večjim od 100.000 in PE večjim od 15.000 biti že izpolnjene.

Lastniki stavb na območju, ki ga ni treba opremiti z javno kanalizacijo po navedenih merilih tega pravilnika in opremljanje zemljišč z javno kanalizacijo na teh območjih ni predvideno s programom opremljanja zemljišč, ter lastniki stavb zunaj naselja morajo zagotoviti čiščenje komunalne odpadne vode v malih komunalnih čistilnih napravah v nepretočnih greznicah katerih izgradnja in vzdrževanje je izključna domena povzročiteljev nastanka komunalnih odpadnih vod najkasneje:

- do 31. decembra 2010, če je stavba na vodovarstvenem območju in
- do 31. decembra 2018, če je stavba na občutljivem območju.

Zahteve iz prejšnjih odstavkov so za posamezno poselitveno območje podrobneje določene v državnih izhodiščih po predpisih o varstvu okolja.

Izpolnjevanje zahtev iz prejšnjega odstavka se podrobneje uredi v programu opremljanja zemljišč po predpisih o urejanju prostora.

269

Časovne zahteve glede postavitve čistilnih naprav so opredeljene v predpisih o čistilnih napravah in običajno predpisujejo obveznost, da se le te postavijo dve leti pred kanalizacijskim omrežjem, izjemoma pa sočasno, če ni drugače opredeljeno.

Posebej poudarjamo, da s pomočjo notranjega in zunanjega izobraževanja delavcev poskušamo skrbeti za zadosten razvoj in zadovoljstvo občanov in naročnikov storitev. Jasne in merljive cilje za leto 2009 smo zapisali, postavili smo tudi okvirna izhodišča za leto 2010. V Komunalnem podjetju se zavedamo vloge varovanja okolja, čisto je tudi lepo, zato bomo uvajali izboljšave v skladu z že pridobljenim standardom ISO 9001-2000 in nadaljevali s pridobitvijo okoljskega standarda ISO 14001, kar bo možno realizirati ob ugodnejši gospodarski rasti.

2. POROČILO O NAMENSKIH PRIHODKIH IN STROŠKIH

2.1. Odvajanje odpadnih in padavinskih voda

Poročilo o poslovnem izidu GJS odvajanja odpadnih in padavinskih voda je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list 63/2009), ki med drugim predpisuje tudi metodologijo, povezano z obračunom storitev obveznih javnih gospodarskih služb. Nova metodologije se nekoliko razlikuje od stare, predvsem v načinu prikaza stroškov in njihovem poimenovanju. Podatki za leto 2008 so bili prerazporejeni v vsebinsko enakovredne postavke nove metodologije, da je zagotovljena primerljivost.

Namenski prihodki in stroški izvajanja gospodarske javne službe odvajanja odpadnih voda so prikazani v preglednici 1.

Preglednica 1: Prihodki in stroški GJS odvajanja odpadnih voda v letu 2009

BESEDILO	2009		2008		Indeks 2009/2008
	Vrednost (v EUR)	Delež (v %)	Vrednost (v EUR)	Delež (v %)	
1. PRIHODKI					
Prihodki od prodaje storitev uporabnikom	27.891,12		29.679,92		93,97
	27.891,12		29.679,92		93,97
2. STROŠKI					
I. STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE					
	91.415,17	100,00	98.732,91	100,0	92,59
	0,00	0,00	0,00	0,00	-
II. STROŠKI IZVAJANJA STORITEV GJS					
1. Proizvajalni stroški izvajanja GJS					
a) stroški materiala					
- stroške električne energije za obratovanje naprav in objektov	3.137,00	3,43	4.333,95	4,4	72,38
- drugi stroški materiala	2.221,73	2,43	487,35	0,5	455,88
b) stroški storitev					
- stroški intelektualnih in osebnih storitev					
• deratizacija	1.984,00	2,17	2.376,00	2,4	83,50
- stroški drugih storitev					
• storitve kanalizacija	1.277,22	1,40	5.911,61	6,0	21,61
• druge storitve	0,00	0,00	147,65	0,1	0,00
- stroški dela					
• stroški dela	58.173,48	63,64	59.134,68	59,9	98,37
- stroški amortizacije OS in naprav, ki niso javna infrastruktura	910,20	1,00	910,20	0,9	100,00
- stroški vzdrževanja javne infrastrukture, ki se uporabljata za izvajanje JS	3.500,95	3,83	3.779,70	3,8	92,63
- drugi proizvodni stroški izvajanja JS					
• stroški obračuna komunalnih storitev	6.885,90	7,53	7.017,00	7,1	98,13
• drugi stroški storitev	42,14	0,05	288,96	0,3	14,58
2. Splošni stroški izvajanja JS					
- Stroški nabave, vodenja, prodaje, obresti, razvoja	13.282,55	14,53	14.345,81	14,5	92,59
	13.282,55	14,53	14.345,81	14,5	92,59
SKUPAJ STROŠKI	91.415,17	100,00	98.732,91	100,0	92,59
PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI (-)	-63.524,05		-69.052,99		91,99

219

2.1.1. Prihodki

V skladu z aneksom h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož so v koncesijsko razmerje s 1. julijem 2007 stopile tudi novo nastale občine Središče ob Dravi in Sv. Tomaž. Od takrat Komunalno podjetje Ormož d.o.o. kot koncesionar tudi izvaja celoten obračun komunalnih storitev (izdaja računov in zbiranje plačil).

V skladu z aneksom h koncesijski pogodbi, sklenjenim 12.8.2009, se prihodki za leto 2008 in naprej izkazujejo v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) v vrednosti zaračunanih storitev. V letu 2009 je bilo ustvarjenih 27.891 EUR prihodkov, kar je 6% manj kot v letu 2008.

Po malenkostnem povečanju količine m³ odvajanja odpadnih voda v letu 2008 v primerjavi z letom 2007 (za 0,1%), je bilo v letu 2009 zaračunanih kar 4,3% manj m³ odvajanja odpadnih voda kot v letu 2008 (preglednica 2). V primerjavi z letom 2008 je bilo uporabnikom v negospodarstvu zaračunanih 10% več m³ odvajanja odpadnih voda. Gospodinjstvom je bilo zaračunano za 1% manj m³ odvajanja odpadnih voda. Gospodarstvu je bilo zaračunano 13% manj m³ odvajanja odpadnih voda, kar je že tretji zaporedni letni padec. Slednje je posledica zmanjševanja gospodarskih aktivnosti (zapiranje podjetij, zmanjševanje obsega poslovanja) v občini Ormož, ki je bilo v letu 2009 še pospešeno zaradi svetovne gospodarske krize. Zaračunana količina gospodarskim odjemalcem v letu 2009 se je v primerjavi z letom 2006 zmanjšala kar za 39%.

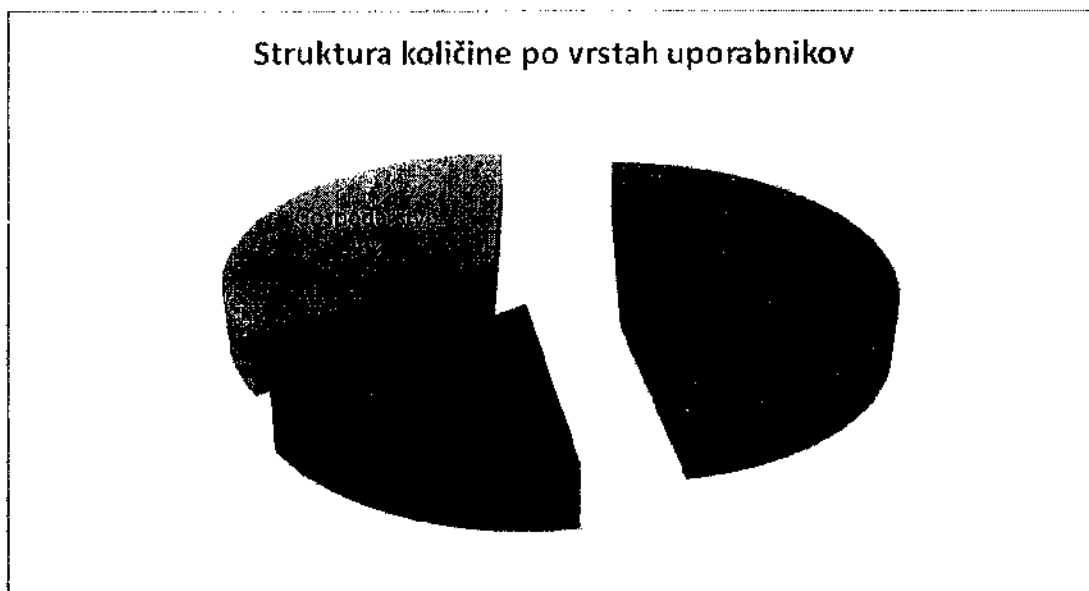
Preglednica 2: Količine odvajanja odpadnih voda (kanalščina) po vrstah odjemalcev (v m³)

	v m ³		Indeks
	2009	2008	2009/2008
Gospodinjstva	105.314	106.753	99
Negospodarstvo	40.380	36.858	110
Gospodarstvo	77.547	89.624	87
SKUPAJ	223.241	233.235	95,7

Kot izhaja iz slike 1 je bilo v letu 2009 47% od celotne količine odvajanja vode zaračunano gospodinjstvom, 35% gospodarstvu in 18% negospodarstvu. V strukturi prodaje se je v primerjavi z letom 2008 povečal delež zaračunane količine gospodinjstvom (za 2 odstotni točki) in negospodarstvu (2 odstotni točki več) ter zmanjšal gospodarstvu (za 4 odstotne točke).

242

Slika 1: Delež količine zaračunanih odpadnih voda po vrstah odjemalcev v letu 2009

V skladu s SRS se oblikuje popravek vrednosti za terjatve, za katere obstaja dvom, da ne bodo poravnane. Tako so bili oblikovani popravki terjatev, za vse terjatve, ki niso bile plačane v roku 180 dni po zapadlosti. Stanje terjatev, ki so zapadle nad 180 dni, se je v enem letu (merjeno na zadnji dan v letu) zmanjšalo za 9% in predstavlja 0,36% letnega zaračunanega zneska storitev odvajanja odpadnih voda:

	Stanje 31.12.2008	Stanje 31.12.2009	Indeks
Odvajanje odpadnih voda	109,85	99,83	90,9

2.1.2. Stroški

Skupni stroški izvajanja GJS odvajanja odpadnih in padavinskih voda so v letu 2009 znašali 91.415 EUR. Stroški so nastali kot posledica izvajanja aktivnosti GJS, ki so omogočale nemoteno izvajanje storitev uporabnikom. Obseg potrebnih dejavnosti na GJS iz leta v leto niha zato se spreminja tudi vrednost posameznih vrst stroškov. V letu 2009 se je vrednost skupnih stroškov v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 7%, kar je predvsem posledica manjših spremenljivih stroškov zaradi manjših količin.

A) Proizvajalni stroški izvajanja GJS

Med stroški največji delež (preglednica 1) zavzemajo proizvodni stroški (85%). Med temi so vrednostno najpomembnejši:

- Stroški električne energije

V letu 2009 so pri izvajanju GJS odvajanja odpadnih voda nastali stroški električne energije v vrednosti 3.137 EUR, ki predstavljajo 3,4% vseh stroškov. Med stroški je zajeta zaračunana porabljena električna energija za obratovanje prečrpališča Lenta in prečrpališča ob Kolodvorski cesti. Stroški so za 28% manjši kot v letu 2008 zaradi

243

manjše porabljene količine električne energije, ker je bilo manj padavinskih voda, hkrati pa tudi posodobljeno prečrpališče s sodobnim krmiljenjem porabi manj električne enrgije.

- **Drugi stroški materiala**

V letu 2009 so nastali stroški materiala v vrednosti 2.222 EUR, kar je 356% več kot leta 2008. Porast stroškov je posledica nujno potrebnih vzdrževalnih del na javni infrastrukturi, ki so terjala precej več materiala kot v letu 2008. Zamenjati je bilo treba več LTŽ pokrovov, izvedeno je bilo razbremenjevanje na kanalizaciji proti biološki čistilni napravi,...

- **Stroški storitev deratizacije**

V letu 2009 so nastali stroški storitev deratizacije v vrednosti 1.984 EUR, kar je 16% manj kot v letu 2008. Zmanjšanje je posledica dosežene nižje cene pri podizvajalcu.

- **Stroški storitev kanaljeta**

V letu 2009 so nastali stroški storitev kanaljeta (podizvajalec) v vrednosti 1.277 EUR, kar je 78% manj kot v letu 2008. Zmanjšanje je posledica manjšega števila neurij in potrebnih nujnih interventnih posegov na kanalizacijskem omrežju.

- **Stroški vzdrževanja javne infrastrukture**

V letu 2009 so nastali stroški tekočega vzdrževanja v vrednosti 3.501 EUR in znašajo 3,8% vseh stroškov. V primerjavi z letom 2008 so bili stroški v letu 2009 manjši za 7%, kar je predvsem posledica manjšega obsega potrebnih intervencijskih vzdrževalnih del kot v letu 2008.

- **Stroški dela**

V letu 2009 so stroški dela znašali 58.173 EUR, kar predstavlja 64% vseh stroškov dejavnosti odvajanja odpadnih in padavinskih voda. V primerjavi z letom 2008 so se stroški zmanjšali za 2% zaradi zakonske odprave davka na izplačane plače. V skladu s koncesijsko pogodbo so med stroški dela zajeti stroški bruto plače, prispevkov na plače, davka na plače, prevoza na delo, prehrane med delom, regresa za letni dopust, pokojninskega zavarovanja za enako število delavcev kot v letu 2008 (po tarifnih razredih kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti):

	Število delavcev
IV. tarifni razred	2,20
V. tarifni razred	0,55
VII. tarifni razred	0,33
Skupaj	3,08

- **Stroški obračuna komunalnih storitev**

Med stroški obračuna komunalnih storitev so zajeti stroški tiskanja položnic, poštnine, računalniških storitev, bančnih storitev, obračuna, izterjave, itd. Na podlagi dogovorjenega sodila delitve teh stroškov med posameznimi GJS, je bilo na GJS

294

odvajanja odpadnih voda razporejenih 13,2% vseh stroškov obračuna komunalnih storitev (v letu 2008 13,5%). Skupni stroški obračuna komunalnih storitev so v letu 2009 znašali 52.056 EUR, tako da na GJS odvajanja odpadnih voda odpade 6.886 EUR. Znesek stroškov leta 2009 je 2% nižji kot v letu 2008. Slednje je predvsem posledica znižanja odstotka pokrivanja skupnih stroškov obračuna komunalnih storitev.

B) Splošni stroški izvajanja GJS

Splošni stroški so v letu 2009 obračunani v vrednosti 13.283 EUR, kar je 14,5% vseh stroškov navedene dejavnosti. V skladu s 5. členom aneksa h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož z dne 7.4.2004 so določeni v vrednosti 17% proizvodjalnih stroškov izvajanja dejavnosti ter so namenjeni za pokrivanje stroškov vodenja, nabave, prodaje, razvoja, financiranja, ipd.

2.1.3. Presežek stroškov nad prihodki

V letu 2009 so stroški pri izvajanju GJS odvajanja odpadnih in padavinskih voda presegli namenske prihodke za **63.524 EUR**, kar je posledica prenizke prodajne cene, ki se zaračunava odjemalcem. V primerjavi z letom 2008 je presežek stroškov nad prihodki nižji za 7%, kar je posledica manjšega števila potrebnih urgentnih intervencij.

Tako kot pri poročilu GJS za leto 2008 smo po enakih merilih tudi za leto 2009 pripravili delitev prihodkov in stroškov po občinah. Pri ugotovitvi prihodkov smo upoštevali vrednost zbranih sredstev iz plačil odjemalcev, ki imajo odjemna mesta v posamezni občini. Pri delitvi stroškov smo upoštevali enako sodilo kot v letu 2008 tako, da smo stroške razporedili na:

- stroške, ki jih je glede na nastanek možno neposredno pripisati posamezni občini;
- stroške, ki jih ni možno neposredno pripisati posamezni občini (skupni stroški) in se jih na posamezne občine razporedi po določenih sodilih (ključih). Za delitev skupnih stroškov je bilo pri GJS odvajanja odpadnih voda uporabljeno sodilo dolžine kanalizacije (v metrih) v posamezni občini.

Preglednica 3: Prihodki in stroški GJS odvajanja odpadnih in padavinskih voda v letu 2009 po občinah

BESEDILO	2009			
	SKUPAJ	DELITEV PO OBČINAH		
		ORMOŽ	SREDIŠČE OB DRAVI	SVETI TOMAŽ
NAMENSKI PRIHODKI	27.891,12	27.304,34	0,00	586,78
Odstotek prihodkov po občinah		97,90%	0,00%	2,10%
STROŠKI				
1. STROŠKI, KI JIH JE MOGOČE NEPOSREDNO PRIPISATI POSAMEZNI OBČINI (GLEDE NA NASTANEK)	12.120,90	9.476,61	2.388,28	256,00
Odstotek (%) nastalih stroškov pod zap. 1 po občinah		78,18%	19,70%	2,11%
a) Strošek električne energije	3.137,00	3.137,00	0,00	0,00
b) Drugi stroški materiala	2.221,73	1.993,81	227,91	0,00
c) Stroški storitev - od tega:				
- deratizacija	1.984,00	1.344,00	384,00	256,00
- storitve kanaheta	1.277,22	770,96	506,26	0,00
- stroški vzdrževanja javne infrastrukture, ki se uporablja za izvajanje GJS	3.500,95	2.230,84	1.270,11	0,00
2. SKUPNI STROŠKI, KI SE DELIJO PO KLJUČU	79.294,27	69.778,96	5.550,60	3.964,71
Odstotki za delitev str. pod zap. št. 2 po ključu (%)		88,00%	7,00%	5,00%
a) Strošek dela	58.173,48	51.192,66	4.072,14	2.908,67
b) stroški prevoznih stor.		0,00	0,00	0,00
b) Stroški amortizacije zašč. obleke	910,20	800,98	63,71	45,51
b) Stroški obračuna storitev uporabnikom	6.885,90	6.059,59	482,01	344,30
c) drugi stroški	42,14	37,08	2,95	2,11
d) Stroški režije (nabave, vodenja, obresti, razvoja...)	13.282,55	11.688,64	929,78	664,13
SKUPAJ VSI STROŠKI	91.415,17	79.255,57	7.938,88	4.220,71
PRESEŽEK STROŠKOV NAD NAMENSKIMI PRIHODKI	-63.524,05	-51.951,24	-7.938,88	-3.633,93

246

Na osnovi navedene delitve (preglednica 3) znaša presežek stroškov nad prihodki (brez DDV), ki se nanaša na:

- Občino Ormož 51.951 EUR;
- Občino Središče ob Dravi 7.939 EUR;
- Občino Sveti Tomaž 3.634 EUR.

2.2. Čiščenje odpadnih voda

Poročilo o poslovnem izidu GJS čiščenja odpadnih voda je pripravljeno v skladu s Pravilnikom o metodologiji za oblikovanje cen obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list 63/2009), ki med drugim predpisuje tudi metodologijo, povezano z obračunom storitev obveznih javnih gospodarskih služb. Nova metodologije se nekoliko razlikuje od stare, predvsem v načinu prikaza stroškov in njihovem poimenovanju. Podatki za leto 2008 so bili prerazporejeni v vsebinsko enakovredne postavke nove metodologije, da je zagotovljena primerljivost.

Namenski prihodki in stroški izvajanja gospodarske javne službe čiščenja odpadnih in padavinskih voda so prikazani v preglednici 4.

Preglednica 4: Stroški in prihodki GJS čiščenja odpadnih voda v letu 2009

BESEDILO	2009		2008		Indeks 2009/2008
	Vrednost (v EUR)	Delež (v %)	Vrednost (v EUR)	Delež (v %)	
PRIHODKI					
1. Prihodki od prodaje storitev uporabnikom	131.089,58		144.471,38		90,74
	131.089,58		144.471,38		90,74
STROŠKI					
I. STROŠKI JAVNE INFRASTRUKTURE	1.207,43	0,91	317,93	0,23	379,78
- stroški zavarovanja infrastrukture	1.207,43	0,91	317,93	0,23	379,78
II. STROŠKI IZVAJANJA STORITEV GJS	131.121,35	99,09	137.776,68	99,77	95,17
1. Proizvajalni stroški izvajanja GJS	111.894,09	84,56	117.711,65	85,24	95,06
a) stroški materiala					-
- stroške električne energije za obratovanje naprav in objektov	23.387,02	17,67	24.960,95	18,08	93,69
- strošek pogonskega goriva za obratovanje naprav in vozil potrebnih za izvajanje JS	802,47	0,61	0,00	0,00	-
- drugi stroški materiala	1.001,25	0,76	1.787,97	1,29	56,00
b) stroški storitev					
- intelektualnih in osebnih storitev					
• analiza vzorcev odpadne vode-obratovajni monitoring	3.658,41	2,76	5.671,73	4,11	64,50
• izobraževanje	19,79	0,01	0,00	0,00	-
- stroški drugih storitev					
• storitve kanalizacija	1.480,69	1,12	0,00	0,00	-
• PTT stroški	238,66	0,18	177,58	0,13	134,40
- stroški dela	66.232,79	50,05	67.574,48	48,93	98,01
- stroški vzdrževanja javne infrastrukture, ki se uporablja za izvajanje JS	6.602,41	4,99	9.981,82	7,23	66,14
- stroški vzdrževanja OS in naprav, ki niso javna infrastruktura	1.172,05	0,89	0,00	0,00	-
- drugi proizvajalni stroški izvajanja JS					
• stroški obračuna komunalnih storitev	6.734,42	5,09	6.880,00	4,98	97,88
• stroški povračil zaposlenim (dnevnice, kilometrine)	564,13	0,43	542,70	0,39	103,95
• drugi stroški	0,00	0,00	134,42	0,10	0,00
2. Splošni stroški izvajanja JS	19.227,26	14,53	20.065,03	14,53	95,82
- Stroški nabave, vodenja, obresti, razvoja	19.227,26	14,53	20.065,03	14,53	95,82
SKUPAJ STROŠKI	132.328,78	100,00	138.094,61	95,82	95,82
PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI (-) IN PRIHODKOV NAD STROŠKI (+)	-1.239,20		6.376,77		-

278

2.2.1. Prihodki

V skladu z aneksom h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje komunalnih odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož so v koncesijsko razmerje s 1. julijem 2007 stopile tudi novo nastale občine Središče ob Dravi in Sv. Tomaž. Od takrat Komunalno podjetje Ormož d.o.o. kot koncesionar tudi izvaja celoten obračun komunalnih storitev (izdaja računov in zbiranje plačil).

V skladu z aneksom h koncesijski pogodbi, sklenjenim 12.8.2009, se prihodki za leto 2008 in naprej izkazujejo v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRS) v vrednosti zaračunanih storitev. V letu 2009 je bilo ustvarjenih **131.090 EUR** prihodkov kar je 9% manj kot leta 2008.

Po 1% povečanju količine zaračunanih m³ čiščenja odpadnih voda v letu 2008, je bilo v letu 2009 zaračunanih 5% manj m³ čiščenja odpadnih voda kot v letu 2008 (preglednica 5). V primerjavi z letom 2008 je bila največja razlika v količini zaračunane vode pri odjemalcih v gospodarstvu, ki jim je bilo zaračunane 13% manj m³ čiščenja odpadnih voda. Slednje je ob že tako zmanjšani gospodarski aktivnosti v Občini Ormož posledica predvsem učinkov svetovne gospodarske krize, ki je povzročila zmanjšan obseg proizvodnih aktivnosti. V primerjavi z letom 2006 je bilo v letu 2009 gospodarstvu zaračunano za 39% manj m³ čiščenja odpadnih voda. Še večji upad prihodkov je preprečila večja količina zaračunanih m³ čiščenja odpadnih voda negospodarstvu. Količina se je v letu 2009 v primerjavi z letom 2006 povečala za 65%. Gospodinjstvom je bilo zaračunano 2% manj m³ čiščenja odpadnih voda, kar je že drugo zaporedno letno zmanjšanje.

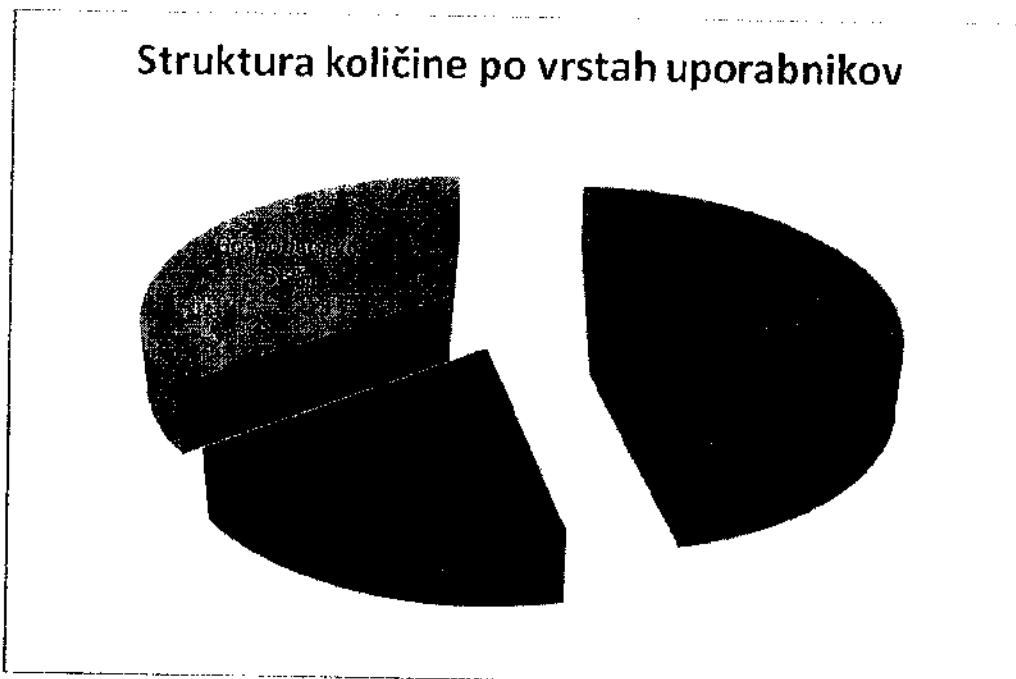
Preglednica 5: Zaračunane količine čiščenja odpadnih voda po vrstah odjemalcev (v m³)

v m³

	2009	2008	Indeks 2009/2008
Gospodinjstva	101.357	103.068	98
Negospodarstvo	39.694	36.310	109
Gospodarstvo	77.279	89.320	87
SKUPAJ	218.330	228.698	95

Spremenila se je tudi struktura zaračunanih količin po odjemalcih. Kot izhaja iz slike 2 je bilo v letu 2009 47% celotne količine čiščenja vode zaračunano gospodinjstvom (1 odstotna točka več kot v 2008). Spremenil se je delež, zaračunan gospodarstvu, ki se je zmanjšal za 4 odstotne točke (enako leto prej); povečal pa se je delež, zaračunan negospodarstvu (iz 16% leta 2008 na 18%).

Slika 2: Delež količine zaračunane odpadne vode po vrstah odjemalcev v letu 2009

Kljub zmanjšanju zaračunanih količin za 5% pa so se vrednostno prihodki zmanjšali kar za 9%. Razlog je v pomembno spremenjeni strukturi prodaje z vidika cene, ki jo plačujejo posamezni odjemalci. Tako je bilo odjemalcem v gospodarstvu (podjetjem), ki so direktni zavezanci in se jim cena določa glede na letni monitoring, zaračunana 21% manjša količina čiščenja odpadnih voda (manjši prihodki za 12.916 EUR). Prodajna cena za tovrstne zavezance je pomembno višja od cene za ostale odjemalce.

V skladu s SRS se oblikuje popravek vrednosti za terjatve, za katere obstaja dvom, da ne bodo poravnane. Tako so bili oblikovani popravki terjatev, za vse terjatve, ki niso bile plačane v roku 180 dni po zapadlosti. Stanje terjatev, ki so zapadle nad 180 dni, se je v enem letu (merjeno na zadnji dan v letu) datum zmanjšalo za 6% in predstavlja 0,26% letnega zaračunanega zneska storitev čiščenja odpadnih voda:

	Stanje 31.12.2008	Stanje 31.12.2009	Indeks
Čiščenje odpadnih voda	354,8	333,68	94,0

2.2.2. Stroški

Skupni stroški izvajanja GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda so v letu 2009 znašali **132.329 EUR**. Stroški so nastali kot posledica izvajanja aktivnosti GJS, ki so omogočale nemoteno izvajanje storitev uporabnikom. Obseg potrebnih dejavnosti na GJS iz leta v leto niha zato se spreminja tudi vrednost posameznih vrst stroškov. V letu 2009 se je vrednost skupnih stroškov v primerjavi z letom 2008 zmanjšala za 4% predvsem zaradi manjših stroškov obratovanja.

280

V nadaljevanju podrobneje pojasnujemo posamezne pomembnejše kategorije stroškov:

A) Proizvajalni stroški izvajanja GJS

Med temi največji delež predstavljajo naslednji stroški:

- Strošek električne energije

V letu 2009 so nastali stroški električne energije, ki se porablja na čistilnih napravah v vrednosti 23.387 EUR in znašajo 18,% vseh stroškov. V primerjavi z letom 2008 so se stroški zmanjšali za 6%, kar je predvsem posledica manjše količine porabljene količine kWh zaradi manjšega dotoka odpadne vode. Letna poraba električne energije za obratovanje čistilne naprave Ormož in čistilne naprave v Veliki Nedelji je znašala 184.408 kWh. Raba električne energije je odvisna od količine in obremenjenosti odpadne vode, ki se čisti na čistilnih napravah. Porabo električne energije bi bilo možno še zmanjšati, če bi izvedli ločeni sistem kanalizacije, posebej za fekalne in posebej za meteorne vode.

- Stroški storitev analize (monitoringa) vzorcev odpadnih voda

V letu 2009 so nastali stroški storitev analize vzorcev odpadnih voda v vrednosti 3.658 EUR in predstavljajo 3% vseh stroškov. Med te stroške so zajeti redni obratovalni monitoringi odpadnih voda na čistilnih napravah (biološki in rastlinskih), ki ga izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Maribor. V letu 2009 so bili ti stroški manjši kot v letu 2008 (za 35%), ker se obsežnejši monitoringi na malih (rastlinskih) čistilnih napravah izvajajo le na vsaki 2 leti in so bili izvajani v letu 2008, v letu 2009 pa ne.

- Stroški vzdrževanja javne infrastrukture

V letu 2009 so nastali stroški tekočega vzdrževanja v vrednosti 6.602 EUR in predstavljajo 5% vseh stroškov. Med temi so izkazani predvsem naslednji:

- o odvoz blata iz čistilnih naprav,
- o vzdrževalna dela na napravah,
- o vzdrževanje vegetacije na rastlinskih čistilnih napravah.

Potrebni so bili številni posegi z dvigovanjem ter čiščenjem črpalke, ki je dotrajana. V 2010 bo nujno treba zamenjati črpalko.

- Stroški storitev kanaljeta

V letu 2009 so bili potrebni odvozi blata s kanaljetom iz rastlinske čistilne naprave v Veliki Nedelji in iz biološke čistilne naprave v Ormožu. Strošek storitve podizvajalca je bil 1.481 EUR.

281

- Stroški dela

V letu 2009 so stroški dela znašali 66.233 EUR, kar predstavlja 50% vseh stroškov dejavnosti čiščenja odpadnih in padavinskih voda. Stroški so se v primerjavi z letom 2008 zmanjšali za 2% zaradi zakonske odprave davka na izplačane plače. V skladu s koncesijsko pogodbo so med stroški dela zajeti stroški bruto plače, prispevkov na plače, davka na plače, prevoza na delo, prehrane med delom, regresa za letni dopust, pokojninskega zavarovanja za enako število delavcev kot v letu 2008 (po tarifnih razredih kolektivne pogodbe za komunalne dejavnosti):

Tarifni razred	Število delavcev
IV. tarifni razred	2,11
V. tarifni razred	0,74
VII. tarifni razred	0,53
Skupaj	3,38

- Stroški obračuna komunalnih storitev

Med stroški obračuna komunalnih storitev so zajeti stroški tiskanja položnic, poštne, računalniških storitev, bančnih storitev, obračuna, izterjave, itd. Na podlagi dogovorjenega sodila delitve teh stroškov med posameznimi GJS, je bilo na GJS čiščenja odpadnih voda razporejenih 12,9% vseh stroškov obračuna komunalnih storitev (v letu 2008 13,2%). Skupni stroški obračuna komunalnih storitev so v letu 2009 znašali 52.056 EUR, tako da na GJS čiščenja odpadne vode odpade 6.734 EUR. Znesek stroškov leta 2009 je 2% nižji kot v letu 2008. Slednje je predvsem posledica znižanja odstotka pokrivanja skupnih stroškov obračuna komunalnih storitev.

B) Splošni stroški

Splošni stroški so v letu 2009 obračunani v skladu s koncesijsko pogodbo v vrednosti 19.227 EUR, kar znaša 14,5% vseh stroškov navedene dejavnosti. V skladu s 5. členom aneksa h koncesijski pogodbi za oskrbo s pitno vodo in čiščenje odpadnih in padavinskih voda v občini Ormož z dne 7.4.2004 so določeni v vrednosti 17% seštevka proizvodjalnih stroškov izvajanja GJS in stroškov zavarovanja infrastrukture.

2.2.3. Presežek stroškov nad prihodki

V letu 2009 so stroški pri izvajanju GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda presegli prihodke za **1.239 EUR**, saj 4% zmanjšanje stroškov ni bilo zadostno za nadomestitev 9% izpada prihodkov.

Tako kot pri poročilu GJS za leto 2008 smo po enakih sodilih tudi za leto 2009 pripravili delitev prihodkov in stroškov po občinah. Pri ugotovitvi prihodkov smo upoštevali vrednost zbranih sredstev iz plačil odjemalcev, ki imajo odjemna mesta v posamezni občini. Pri delitvi stroškov smo upoštevali enako sodilo kot v letu 2008 tako, da smo stroške razporedili na:

- stroške, ki jih je glede na nastanek možno neposredno pripisati posamezni občini;
- stroške, ki jih ni možno neposredno pripisati posamezni občini (skupni stroški) in se jih na posamezne občine razporedi po določenih merilih (ključih). Za delitev skupnih stroškov je bilo pri GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda uporabljeno merilo kapacitete čistilnih naprav (populacijske enote - PE) v posamezni občini.

282

Preglednica 6: Prihodki in stroški GJS čiščenja odpadnih in padavinskih voda v letu 2009 po občinah

BESEDILO	2009			
	SKUPAJ (v EUR)	ORMOŽ	DELITEV PO OBČINAH SREDIŠČE OB DRAVI	SVETI TOMAŽ
PRIHODKI	131.089,58	129.309,43	0,00	1.780,15
Odstotek prihodkov po občinah		98,64%	0,00%	1,36%
STROŠKI				
1. STROŠKI, KI JIH JE MOGOČE NEPOSREDNO PRIPISATI POSAMEZNI OBČINI (GLEDE NA NASTANEK)	36.129,78	35.604,94	0,00	524,84
Odstotek (%) stroškov pod zap. 1 po občinah		98,55%	0,00%	1,45%
a) Strošek električne energije	23.387,02	23.387,02		
b) Stroški materiala	1.001,25	1.001,25		
c) Stroški storitev - analiza vzorcev - obratovalni monitoring	3.658,41	3.383,41		275,00
d) Stroški storitev kanalizacija	1.480,69	1.480,69		
e) Stroški vzdrževanja javne infrastrukture	6.602,41	6.352,57		249,84
2. SKUPNI STROŠKI, KI SE DELIJO PO KLJUČU	96.199,00	90.427,06	0,00	5.771,94
Odstotki za delitev str. pod zap. št. 2 po ključu (%)		94,00%	0,00%	6,00%
a) Strošek dela	66.232,79	62.258,82	0,00	3.973,97
b) Stroški amortizacije, vzdrževanja opreme in pogonskega goriva	1.974,52	1.856,05	0,00	118,47
c) stroški izobraževanja	19,79	18,60	0,00	1,19
d) stroški zavarovalnih premij	1.207,43	1.134,98	0,00	72,45
e) PTT stroški	238,66	224,34	0,00	14,32
f) drugi posredni stroški (kilometrini, dnevnice)	564,13	530,28	0,00	33,85
g) stroški obračuna storitev uporabnikom	6.734,42	6.330,35	0,00	404,07
h) Stroški režije (nabave, vodenja, obresti, razvoja...)	19.227,26	18.073,62	0,00	1.153,64
SKUPAJ VSI STROŠKI	132.328,78	126.032,00	0,00	6.296,78
PRESEŽEK PRIHODKOV NAD STROŠKI (+) ali PRESEŽEK STROŠKOV NAD PRIHODKI (-)	-1.239,20	3.277,43	0,00	-4.516,63

283

Na osnovi navedene delitve stroškov (preglednica 6) znaša:

- presežek prihodkov nad stroški, ki pripada občini Ormož 3.277 EUR;
- presežek stroškov nad prihodki, ki se nanaša na občino Sveti Tomaž 4.517 EUR.

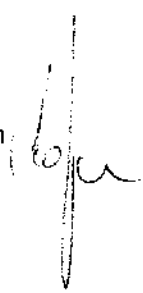
Presežek za leto 2008 je bil v letu 2009 nakazan Občini Ormož na podlagi zahtevka.

Pripravila:
Ludvik Hriberšek
Renata Guček

KOMUNALNO PODJETJE
ORMOŽ d.o.o. 6
HARDEK 21c, 2270 ORMOŽ

Direktorica:
Pavla Majcen

284